

Tredje söndagen efter påsk

Predikan 2024-04-21 i Stockholm och vid distansgudstjänst.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-Lutherska Kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns, + Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du har låtit din Son uppstå från de döda och att sorgen över synden och döden nu blivit förbytt i glädje. Kom med din helige Ande och led oss mitt i denna mörka tid genom ditt eviga ljus. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Dagens ämne: Hemlängtan

Epistel: Hebr. 13:12-16.

Evangelium: Joh. 16:16-22 (som också är dagens predikotext).

Jesus sade till sina lärjungar: 16 En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni kommer att se mig." 17 Några av hans lärjungar sade då till varandra: "Vad menar han när han säger till oss: En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni kommer att se mig? Och att han går till Fadern?" 18 De frågade: "Vad menar han med en kort tid? Vi förstår inte vad han säger."

19 Jesus märkte att de ville fråga honom, och han sade till dem: "Ni frågar varandra om det jag sade: En kort tid och ni ser mig inte, ännu en kort tid och ni kommer att se mig. 20 Jag säger er sanningen: Ni kommer att gråta och jämra er, men världen ska glädja sig. Ni kommer att sörja, men er sorg ska vändas i glädje. 21 När en kvinna ska föda har hon det svårt, för hennes stund har kommit. Men när hon har fött barnet, minns hon inte längre smärtan i sin glädje över att en människa är född till världen. 22 Nu har ni också det svårt, men jag ska se er igen. Då ska era hjärtan glädjas, och ingen ska ta er glädje ifrån er."

Predikotext är ett stycke ur Jesu avskedstal som han höll i samband med påskmåltiden. Vi ska först stanna något vid vad som då hände. Strax före påskhögtiden samlade Jesus sina lärjungar i den övre salen. Först tvättade han lärjungarnas fötter (Joh. 13:1-17). Denna handling visade att Jesus kom för att tjäna oss människor och inte för att han själv skulle bli betjänad av oss. När Petrus reagerade mot att Jesus skulle tvätta hans fötter sade Jesus: "Om jag inte får tvätta dig har du ingen del i mig" (Joh. 13:8). Detta var en handling som tydligt visade att Kristi verk först och främst bestod i att han skulle ge sitt liv för oss. "Så har inte heller Människosonen kommit för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många" skriver Matteus (Matt. 20:28).

Sedan man ätit påskalammet instiftade Jesus nattvarden, där han gav sin kropp och sitt blod under bröd och vin till syndernas förlåtelse. Han höll då sitt långa avskedstal som avslutades med en bön som man har kallat Jesu översteprästerliga förbön.

Jesus undervisade också om att den helige Ande skulle ges till apostlarna och att Anden då skulle påminna dem om allt vad Jesus hade lärt och gjort. Detta gick sedan i fullbordning under pingsten, femtio dagar senare.

I vår predikotext beskriver nu Jesus sitt kommande verk med att tala om två olika tider. Efter en första ”kort tid” ska lärjungarna inte längre se Jesus, men efter ”ännu en kort tid” ska de få se honom igen. Det skall inte dröja länge innan lidandet och dödens tid börjar, men sedan är det inte heller långt till glädjens och tröstens tid.

Vi förstår nu tydligt att Jesus här talar om sin död och uppståndelse. Men för apostlarna var det svårt att förstå vad som skulle hända. Från den sista måltiden då nattvarden instiftades var det inte många timmar kvar tills Jesu lidande började i Getsemane, då han togs till fånga, gisslades, dömdes och korsfästes. Då måste lärjungarna sörja och klaga medan världens ogudaktiga människor glädde sig.

Men sedan gick det bara en kort tid när Jesus låg i graven innan han uppstod igen på den tredje dagen och gick ut ur graven. Då började den stora glädjen för lärjungarna, medan fienderna gjorde vad de kunde för att försöka bortförklara uppståndelsen genom att säga att det var lärjungarna som rövat bort Jesu kropp.

När apostlarna hade svårt att förstå vad Jesus talade om använde han bilden av en kvinna som ska föda barn. Han sade:

När en kvinna ska föda har hon det svårt, för hennes stund har kommit. Men när hon har fött barnet, minns hon inte längre smärtan i sin glädje över att en människa är född till världen. Nu har ni också det svårt, men jag ska se er igen. Då ska era hjärtan glädjas, och ingen ska ta er glädje ifrån er (v. 21f).

Denna bild visar att den sorg som kommer genom lidandet och döderna med visshet kommer att övervinnas genom uppståndelsens glädje. Jesus måste gå igenom det svåra lidandet och döderna för att försona oss. Detta vållade honom en outhärlig smärta och för lärjungarna var det någonting helt ofattbart. Men sedan skedde det stora undret att Kristus uppstod och visade sig för många vittnen. Han uppstod med både kropp och själ ur döderna och vann en evig seger över ondskans alla andemakter. Detta är också grunden för den sanna kristna glädjen.

Dagens text kan sammanfattas i tre delar.

1. Jesu lidande och död var hela världens försoning.
2. Jesu uppståndelse var en seger över synden, döderna och djävulen.
3. Jesus sitter på Faderns högra sida för att skänka oss frälsningens glädje.

1. Jesu lidande och död var hela världens försoning.

Aposteln Johannes skriver: ”Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens” (1 Joh. 2:2). Detta skedde som en faktisk, historisk händelse. Jesus fick lida svårt på grund av våra synder. Guds vrede drabbade honom fastän han själv var utan synd. Men det är som Jesaja skriver: ”Det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi såg honom som hemsökt, slagen av Gud och pinad. Han blev genomborrad för våra brott, slagen för våra synder. Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade” (Jes. 53:4-5). När detta skedde fanns det ingen som stod vid Jesu sida. Ensam gick han in i döderna. Strax innan han dog utropade han: *Min Gud, min Gud! Varför har du övergivit mig?* Dessa ord ur psaltaren (Ps. 22:1) ropade Jesus då han verkligen blev övergiven av Gud. Versen fortsätter: *Jag ropar och klagar, men min frälsning är fjärran. Min Gud, jag ropar om dagen men du svarar inte (v 2-3).* Under en kort stund fick Jesus alltså lida Guds straff för hela världens synd. Man har sagt att den eviga

fördömsen drabbade honom liksom sammanpressad till en kort tid då han hängde på korset. Men sedan var försoningsverket fullbordat och Jesus anbefalldes då sin ande åt Gud Fadern. Lukas skriver: *”Och Jesus ropade med hög röst: ’Fader, i dina händer överlämnar jag min ande.’ När han hade sagt detta, gav han upp andan”* (Luk. 23:46).

2. Jesu uppståndelse var en seger över synden, döden och djävulen.

Lukas skriver: *”Men Gud har uppväckt honom och löst honom ur dödens vånda, eftersom det inte var möjligt för döden att behålla honom”* (Apg. 2:24). Döden kunde omöjligen behålla sitt grepp om Kristus när han hade tagit på sig straffet för hela världens synd och när han fullkomligt hade hållit Guds lag under hela sitt liv på jorden. Därför måste han uppstå. Så är själva uppståndelsen en fullkomlig seger över synden, döden och djävulen. Segern över synden består i att straffet för hela mänsklighetens synd har lagts på Kristus. När i vårt samhälle ett straff är avtjänat är den skyldige fri. Han har sonat sitt straff och släpps ut ur fängelset. Så hade Kristus fullkomligt sonat det straff som lagts på honom för våra synders skull. När så detta straff var sonat måste Kristus släppas ut ur dödens fängelse. Aposteln Paulus beskriver detta med den färgstarka bilden av att Kristus inte bara sluppit ut ur fängelset utan att han till och med har tagit hela fängelset till fånga. Paulus använder här ett ord ur GT (Ps. 68:19) som säger följande:

”Han steg upp i höjden, han tog fångar och gav människorna gåvor” (Ef. 4:8). I grundtexten står det ordagrant: *”Han fångade fångenskapen”* eller som Luther översätter: *”Han tog fängelset till fånga”*. Kristi uppståndelse innebär därför en fullkomlig seger över ondskans alla andemakter, som han har avväpnat. Genom att Kristus uppstod står han inför Gud Fadern som fullkomligt rättfärdig. Inga synder ligger längre på honom, utan de är helt borta, som Mika skriver: *”Han ska förbarma sig över oss igen och trampa på våra missgärningar. Du ska kasta alla deras synder i havets djup”* (Mika 7:19).

3. Jesus sitter på Faderns högra sida för att skänka oss frälsningens glädje.

Jesus säger i vår text: *”Nu har ni också det svårt, men jag ska se er igen. Då ska era hjärtan glädjas, och ingen ska ta er glädje ifrån er”* (v. 22). När lärjungarna i sin rädsla flydde åt olika håll i Getsemane var det en mycket svår tid för dem. En av dem, Judas Iskariot, hade avfallit i otro och begick självmord. Petrus förnekade Kristus tre gånger, och han gick bort och grät bittert. Flera av lärjungarna och många kvinnor stod vid korset när Jesus dog. Hans mor Maria hade också fått höra att ett svärd skulle gå genom hennes själ (Luk. 2:35), och detta skedde nu. En stor sorg och smärta kom över dem alla. De hade ännu inte förstått Jesu egna ord om uppståndelsen och inte heller de många profetiorna om detta. I vår text står det ju, att de inte alls förstod Jesu ord om de korta tiderna, om kommande sorg och glädje. När sedan kvinnorna kom med budskapet om Kristi uppståndelse hade apostlarna också mycket svårt att tro att kvinnorna talade sanning. Sorgen och smärtan över Jesu lidande och död gjorde säkert att de liksom fastnade i denna sorg. Att Kristus verkligen uppstått och att hans död och uppståndelse skulle innebära frälsning och salighet för alla människor var för dem i sorgens stund omöjligt att förstå.

Men så kom den uppståndne Kristus själv och visade sig för dem. Han övervann deras tvivel och även Tomas utropade: *Min Herre och min Gud!* Så vände deras sorg och

smärta över Kristi lidande och död till en jublande glädje över uppståndelsen. Detta förstärktes sedan av de fyrtio dagarnas undervisning av Kristus själv och sedan av Andens utgjutande på pingstdagen. Detta budskap har så kommit också till oss. Genom sin död och uppståndelse förkunnar Kristus från Faderns högra sida att förlåtelsen kommer till oss här och nu genom ordet och sakramenten. Gud har gett sin församling *gåvor* (Ef. 4:8) i form av *herdar och lärare* som skall bära fram uppståndelsens budskap. Därför förkunnar vi idag samma budskap som apostlarna utan att lägga till eller ta bort någonting. I dopet får vi ta emot förlåtelsen och pånyttfödelsens gåva och samma gåva ges oss i avlösningen och altarets sakrament. När synden är svår och vi bara ser mörker och prövningar skall vi därför vända oss till uppståndelsens evangelium som försäkrar, att *”där synden blev större, där överflödade nåden ännu mer”* (Rom. 5:20).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.